

TUINBRANCHE
NEDERLAND

GROEN KLIMAATPLEIN NETWERKBLAD – 2025 HERFST

VOORWOORD

De zomer maakt langzaam plaats voor het najaar – het seizoen waarin de tuin zich hult in warme kleuren en nieuwe kansen biedt. Juist nu is het moment om te planten. Oktober is de beste maand van het jaar om de tuin opnieuw tot leven te brengen met vaste planten, bloembollen en herfstbloeiers. Daarmee verlengen we niet alleen het verkoopseizoen, maar dragen we ook bij aan een groener Nederland.

Meer groen in de tuin betekent meer biodiversiteit, een gezondere bodem en een betere waterhuishouding. Het tuincentrum speelt hierin een sleutelrol. In het onderzoek van de Wageningen Universiteit naar de impact van de Groene Klimaatpleinen zien we dat medewerkers bepalend zijn voor het daadwerkelijk aanzetten van tuinbezitters om groene maatregelen te nemen. Dit onderzoek wordt eind oktober gepresenteerd.

Met trainingen, e-learnings en de aanwezigheid van het Groen Klimaatplein op Plantarium|Groen-Direkt, de GRS Novemberbeurs en de consumentenbeurs Leve de Tuin (februari 2026) zetten we stappen richting een toekomstbestendige tuinbranche. En met de eindsprint van het NK Tegelwippen- inmiddels goed voor bijna 2,5 miljoen gewipte tegels- laten we zien dat vergroening leeft.

Laten we dit najaar benutten om samen het verschil te maken. Voor de tuin, voor de klant en voor het klimaat.

TEKEN NU IN!

CAMPAGNE 'TEGEL ERUIT, INHEEMSE PLANT ERIN'

Graag jullie aandacht! Wij organiseren april 2026 voor de tweede maal de campagne 'Tegel eruit, inheemse plant erin! Samen met Milieu Centraal en Griffioen Wassenaar.

Dit jaar was de campagne zo succesvol dat we deze volgend jaar willen herhalen én breder opzetten.

Meerdere partijen hebben aangegeven mee te willen doen. Wij gaan ervan uit dat ieder tuincentrum met een Groen Klimaatplein óók wil meedoen met deze leuke actie!

TEKEN JE NU IN!

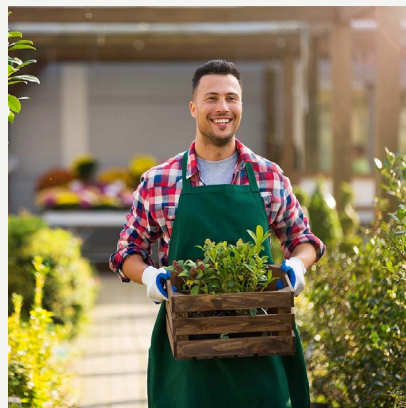
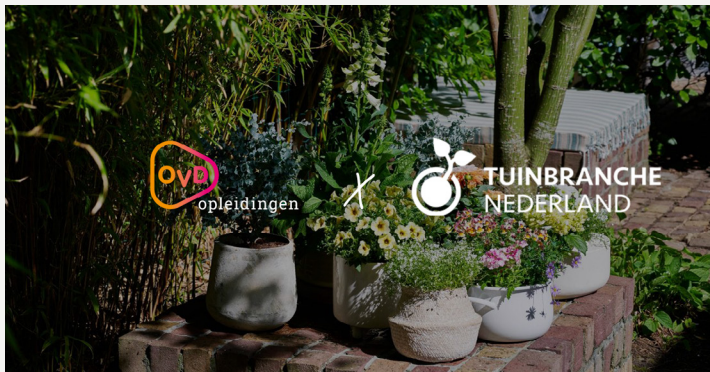
Graag ontvangen wij uiterlijk 22 september bericht of jullie tuincentrum meedoet via een e-mail aan Corine.

Nog vragen? Bel of mail ons gerust.

Klik hier of op de flyer voor meer informatie over de resultaten van vorig jaar, wat de campagne inhoudt, wat het oplevert voor jullie en wat je kunt verwachten.

BASISTRAINING TUINKLIMAATEXPERT

Hoe krijg je (meer) biodiversiteit in de tuin? Hoe zorg je voor voldoende water in de tuin? Hoe zorg je voor een gezonde bodem in je tuin en wat betekent dat voor de gezondheid van de planten en de waterhuishouding? Welke alternatieven zijn er voor het gebruik van bestrijdingsmiddelen?

Deze training wordt voorafgegaan door een e-learning, gericht op gewasbescherming en afkoppelen van het hemelwater.

DOEL

(Potentiële) klanten informeren over het belang van klimaatvriendelijk tuinieren en de mogelijkheden om dit te realiseren.

DOELGROEP

Medewerkers tuincentra en hoveniersbedrijven, medewerkers gemeenten.

LOCATIE, DATA, TIJDEN

- Maandag 15 september 2025 van 9.00-16.30 uur - online of
- Donderdag 18 september 2025 van 9.00-16.30 uur - Ede

KOSTEN

295 euro

MELD JE NU AAN!

[Klik hier](#) voor informatie en om je aan te melden!

HERFST OP HET PLEIN

De laatste weken konden we genieten van heerlijk zomerweer, maar de herfst is in aantocht. Een kans om het Groen Klimaatplein een herfstlook te geven en nieuwe workshops op het plein te programmeren. Campagnes die je hier goed voor kunt gebruiken zijn: *Plant je Mee*, *Bodemdierendagen*, *Vrolijke tuinhulpjes onder de grond* en meer!

DE HERFST
HET IDEALE SEIZOEN OM TE PLANTEN
plantmee.nl

PLANT JE MEE

Vanaf 1 oktober t/m 30 november vraagt NL Vergroent extra aandacht voor de najaarsaanplant, met de campagne 'Plant je Mee'. Via (online) kanalen, nieuwsbrieven, tv-programma's, dagelijks tuintips, tuinmagazines, etc. gaan we samen zoveel mogelijk planten, bloembollen en boompjes in de grond zetten! Want een bloeiende lente, plant je in de herfst.

WIST JE DAT: DE HERFST EEN SUPER TIJD IS OM DE TUIN AAN TE PAKKEN?

Tegenwoordig beginnen veel mensen pas in het voorjaar met de tuin, maar eigenlijk is de herfst een veel beter moment om te planten. De grond is dan nog lekker warm en vochtig, perfect voor nieuwe planten om goed te wortelen. Ze gaan dan in een soort 'winterslaap'. Wanneer de lente begint gaan ze meteen groeien. Zo geniet je in het vroege voorjaar al van een mooie groene en bloeiende tuin!

VOORDELEN VAN DE NAJAARSPLANT

- Verleng het verkoopseizoen
- Aanbieden van een groter assortiment planten, denk o.a. aan herfstbloeiers
- Meer groen is van belang voor ons allemaal. Het tuincentrum speelt een belangrijke rol in het voorlichten van inwoners.

Lees verder

ACTIE VAN JOUW TUINCENTRUM ONDER DE AANDACHT BRENGEN?

Op de website van *Plant je mee* kun je jullie actie onder de aandacht brengen. Geef het door [via deze link](#).

COMMUNICATIEMATERIAAL

Er zijn ook weer vrij te gebruiken communicatiemiddelen ter ondersteuning van de campagne beschikbaar. In de toolkit zitten logo's, afbeeldingen, video's, nieuwsberichten, infographics, fit to print pagina (huis aan huis bladen en meer. [Download ze hier!](#)

VROLIJKE TUINHULPJES ONDER DE GROND

In deze campagne, die perfect aansluit bij de Bodemdierendagen, worden tien nuttige bodemdieren in de kijker gezet en wordt verteld wat hun nut is voor een gezonde bodem en daarmee gezonde planten.

Deze campagne is een vervolg van de campagne in 2024 waarin nuttige tuinhulpjes bovengronds in de spotlights waren geplaatst.

[Klik hier](#) voor alle materialen die beschikbaar zijn.

BODEMDIERENDAGEN – 26 SEPTEMBER T/M 8 OKTOBER

Ga jij ook op bodemdierensafari? Je zoekt dan de Tiny Ten: de 10 bekendste bodemdieren zoals regenworm, pissebed en duizendpoot. Ook dit jaar gaan weer duizenden mensen in het hele land op zoek naar bodemdieren!

Dichtbij huis is er een vergeten jungle vol dieren. Kleine dieren, maar onmisbaar voor een gezonde bodem en dus voor ons. Zoek mee en ontdek wie er onder jouw voeten leven. En geef je waarneming door als burgerwetenschapper.

In 2025 beleven we samen alweer de 11e editie van de Bodemdierendagen. Het thema is daarom: Little Eleven! Want naast de Tiny Ten leeft er nog veel meer in de bodem. Doe je ook mee?

FROUKJE OVER DE BODEMDIERENDAGEN:

‘Wat een eye-opener is voor veel mensen, is dat de bodem zo bepalend is voor de planten in de tuin en de hele natuur daarboven. Zoals een onderzoeker op ons instituut het eens zei: het is eigenlijk net als bij een pizza. Als de bodem niet klopt, kun je de rest ook wel vergeten. Kortom: een gezonde bodem is essentieel voor je tuin. En voor een gezonde bodem zijn bodemdieren weer onmisbaar. Dat is dus voor de tuinbranche heel belangrijk om te benadrukken. We willen toch dat alle mooie planten goed aanslaan?’

Tijdens de Bodemdierendagen kan iedereen onderzoeken hoe het met de eigen bodem gesteld is: door in hun eigen tuin bodemdieren te zoeken! Op bodemdierendagen.nl vind je een zoekkaart, tips en de resultaten van alle bodemdierensafari's. Na het invullen van je resultaten krijg je meteen het cijfer te zien voor je bodem(biodiversiteit). Superhandig en ook nog superleuk om te zoeken, met het hele gezin of bij het tuincentrum zelfs.’

MEER INSPIRATIE VOOR DE HERFSTINRICHTING EN PROGRAMMA?

Gebruik de [Groen Klimaatplein Herfstkalender](#)! voor nog meer tips over het vergeten plantseizoen en leven in de bodem.

Er staan tips voor activiteiten, workshops en inrichting van het plein.

**TUINBRANCHE
NEDERLAND**

JAARKALENDER KLIMAATPLEIN HERFST

HET VERGETEN PLANTSEIZOEN

De herfst is het vergeten, maar eigenlijk ideale seizoen om te planten. In dit seizoen regent het meer dan in de lente en de luchtvochtigheid is hoog. Dit scheelt veel in het waterverbruik, want de planten hebben geen extra water nodig. Het is voor de planten ook beter, want de bodem is nog opgewarmd van de zomerm maanden en in het najaar zijn planten in 'slaapstand'. Vorst kan daardoor geen kwaad. Ze groeien dus nog niet, maar slaan wel al voeding op in wortels en takken om zo extra sterk te worden.

Bollen en zaden planten in het najaar heeft daarnaast tot gevolg dat je al in het vroege voorjaar kan genieten van wat je geplant hebt. Wie in het najaar op slimme wijze aan de slag gaat, kan overigens het hele jaar door genieten van een mooie en levendige tuin. Bovendien is een mix van planten niet alleen mooi om te zien, maar ook goed voor de biodiversiteit. Plant je mee?

WAT KAN IK DOEN?

PLANT JE MEE

Gedurende de hele maand oktober schenkt NL Vergroent aandacht aan het najaar als vergeten plantseizoen. Via (online) fanalen, nieuwsbrieven, programma's, dagelijks tuintips, tuinmagazines, etc. wordt heel Nederland enthousiast gemaakt. Klik hier voor alle tips, de toolkit en de agenda!

9 OKTOBER

NATIONALE ORDEWAS
WWW.NATIONALEORDEWAS.NL

27 SEPT - 5 OKT

NATIONALE
BOOMSPERIELEEST
GROENKLIMAATPLEIN.NL/BOOMSPERIELEEST

PLANTEN EN BOMEN RIJZEN

Milieu Centraal heeft een stappenplan ontwikkeld hoe je de planten en bomen kan kiezen die het beste bij jouw tuin passen.

4 & 5 OKTOBER

APPELTUIN
TUINWONDEN
WWW.APPELTUIN.NL

31 OKT & 1 NOV

NATUURWERKDOAS
WWW.NATUURWERKDOAS.NL

TINY FOREST PLANTMETHODE

Tiny Forests zijn dichtbebossende inheemse bosjes van ongeveer een tennisheld groot. In deze eelanting van IAN leer je stap voor stap hoe je een Tiny Forest aanlegt.

WAAR KAN IK MEER INFO VINDEN?

www.groenklimaatplein.nl
www.plantmoe.nl
tuinseizoen.com/het-vergeten-plantseizoen
veit.nu/tip-wat-kun-je-het-najaar-zaaien-en-planten
www.huisjeboompjebeter.nl
www.buitenlevensgevoel.nl/tuin-bemesten-najaar
www.buitenlevensgevoel.nl/moestuin-planten-in-het-najaar
www.bomenwijzer.be/zoeken

5 TIPS VOOR OP HET KLIMAATPLEIN

TIP 1: Presenteer rond het Klimaatplein vroegbloeiende bollen, bomen en andere planten.
TIP 2: Presenteer rond het Klimaatplein gewassen die je gerust nog kunt zaaien zoals radijs, sla, spinazie en rucola.
TIP 3: Maak een herfstopstelling op het Klimaatplein met bijvoorbeeld bladeren, dennenappels en vlinderkastjes voor de vlinders die hier overwinteren.
TIP 4: Breng een top 10 met bomen en planten die schitteren in het najaar onder de aandacht.
TIP 5: Organiseer een bloembollen en zaden opzet actie in het tuincentrum.

LEVEN IN DE BODEM

Een gezonde bodem is een van de belangrijkste onderdelen van een groene, biodiversiteit en klimaatvriendelijke tuin. Een goede bodem werkt als een spons en zit vol met leven. Ruim een kwart van de biodiversiteit op aarde leeft in de grond. Denk aan regenwormen, naaktslakken, huisjeslakken, spinachtigen, pissebedden, miljoenpoten, duizendpoten, kevers, mieren en de mol. Bodemdieren zijn belangrijk voor het gezond houden van de bodem. Ze eten resten op van dode planten en dieren en de resten die de bodemdierjes niet kunnen gebruiken, worden door schimmels en bacteriën afgebroken tot voedingsstoffen voor planten. Door de activiteit van het leven in de grond maken ze ook nog eens de bodem luchtig en mengen ze aarde.

Een rijk bodemleven is dus heel belangrijk, want het helpt bij het vasthouden en zuiveren van water, het opslaan van koolstof, werkt als natuurlijke plaagbestrijding en recyclet nutriënten (voedingsstoffen). Een gezonde bodem is onmisbaar in de strijd tegen klimaatverandering en de afname van biodiversiteit. En zonder bodemdieren geen gezonde bodem!

WAT KAN IK DOEN?

NUTTIGE BEESTJES ONDER DE GROND

In deze campagne van Tuinbranche Nederland en Veit worden tien nuttige bodemdieren in de kijker gezet en wordt het publiek verteld wat hun nut is voor een gezonde bodem en daarmee gezonde planten.

26 SEPT - 8 OKT

BOEMDIENENDAGEN
WWW.BOEMDIENENDAGEN.NL

E-LEARNING ONDER HET MAAVELD

Er is een wildernis onder je voeten. In de korte cursus Onder het maaiveld neemt IAN je mee onder het maaiveld. Ontdek wat er groeit, knipt, springt en krielt, hoe het met de bodem van Nederland en jouw tuin gaat, én wat je kunt doen om te helpen.

KINDERBOEK 'ALLE BEE(S)TJES HELPER'

26 september 2022 ligt het boek 'Alle bee(s)tjes helpen' op alle basisscholen in Nederland! Dit is het tweede leesboek uit de Kinderboekreeks die Onder het Maaiveld ontwikkelde om kinderen te leren over het belang van een gezonde bodem met een rijk bodemleven.

GRATIS DIGITAAL IVN BOEMDIEREN DOOSBOEK

Wat spoken mollen, wormen en spinnen allemaal uit in en op de grond? Meet het IVN Bodemdieren Doosboek, zoek je het tot op de bodem uit! Maak je eigen insectenzuiger, bouw een compostfabriek en kom alles te weten over deze nuttige beestjes.

DOE DE TUINBOEMCHECK!

Hoe weet je nou of jouw tuinbodem gezond is? Of dat het misschien beter kan? Je kunt het nu zelf onderzoeken met de tuinbodemcheck van IAN.

5 DECEMBER

WERELD BOEMDOAS
WWW.FAD.ORG

WAAR KAN IK MEER INFO VINDEN?

groenklimaatplein.nl/nuttige-beestjes
www.onder-het-maaiveld.nl
groenklimaatplein.nl/een-gezonde-bodem
www.onder-het-maaiveld.nl/w-onderwereld
www.ivn.nl/leren-over-de-natuur/wat-doen-bodemdieren
natuuracademieonline.ivn.nl/resources/natuur-algemeen-onder-het-maaiveld
www.goedbodem.be/heer.nl/bodemleven
steenbreek.nl/tuintips/#bodem

5 TIPS VOOR OP HET KLIMAATPLEIN

TIP 1: Presenteer op het Klimaatplein een dwarsdoorsnede van een tuinbodem met hierin verschillende lagen grond en het leven in de bodem.
TIP 2: Organiseer een bodemdierenworkshop voor bezoekers en kinderen met een lokale partner.
TIP 3: Presenteer producten als een wormenhotel en natuurlijke bemestingsmiddelen.
TIP 4: Breng een overzicht van herfstbloeiers en hagen die belangrijk zijn voor insecten en egels in de tuin onder de aandacht.
TIP 5: Organiseer een tuinbodemcheck met bezoekers en verzamel de informatie om te kijken wat er allemaal in de lokale bodem te vinden is.

OPENING PLEIN

Op 20 juni 2025 openen wethouder Wim den Ouden, adjunct-directeur van Tuinbranche Nederland Brenda Horstra en Djamo van der Krabben, Planvormer stedelijk gebied bij Waterschap De Dommel, het Groen Klimaatplein bij **REMY TUINCENTRUM** in Goirle.

Wethouder Wim den Ouden benadrukte:

‘Groen zorgt voor verkoeling, vooral in steden, waar het ’s nachts veel warmer is dan in het buitengebied. Door gerichte aanplant van groen en waterpartijen kan dit probleem worden aangepakt. Groen verhoogt de waarde van woningen, verlaagt de temperatuur en draagt bij aan de gezondheid en het welzijn van mensen.’

Het Groen Klimaatplein Goirle draagt bij aan de ambitie van de gemeente Goirle om klimaatadaptief te zijn, door in te spelen op de negatieve gevolgen van klimaatverandering, zoals hitte en wateroverlast.

(Foto's: Tuincentrum Remy)

**TUINCENTRUM
REMY GOIRLE**

[illegible]

TIPS

LUISTERTIP

PODCAST – WAT WÉL KAN

In de klimaatshow [Wat wél kan](#) onderzoeken Sanne Toebes en Cecilia Adoree iedere week een dilemma. En zoeken ze klimaatadvies bij experts. Deze podcast gaat over de vraag: wat heeft het voor zin als ik mijn gedrag aanpas? (en de rest van de wereld niet.) Ze scheiden de zin van de onzin: waar hoeven we niet meer wakker van te liggen of wat heeft nu wél echt nut? En ‘mogen we helemaal niets meer’ of hebben we er ook iets bij te winnen?

VOLGTIP

LINKEDIN –

WOUTER VAN NOORT

Wouter van Noort is Chef Opinie bij NRC. Via [zijn LinkedIn](#) deelt hij inspratie over het Nederland dat we willen. Minder meningen, meer ideeën. Niet het nieuws maar het nieuwe.

LEESTIP

BOEK

– ALLE KINDEREN NAAR BUITEN

Het grote natuuractiviteitenboek [Alle kinderen naar buiten](#) van Marieke Dijkman staat boordevol buitenactiviteiten, natuurweetjes, achtergrondinformatie, herkenningskaarten, leestips en spannende opdrachten. Vier seizoenen lang ontdek je de natuur, door te zien, horen, proeven, voelen & ruiken. Met veel zoekkaarten!

KIJKTIP

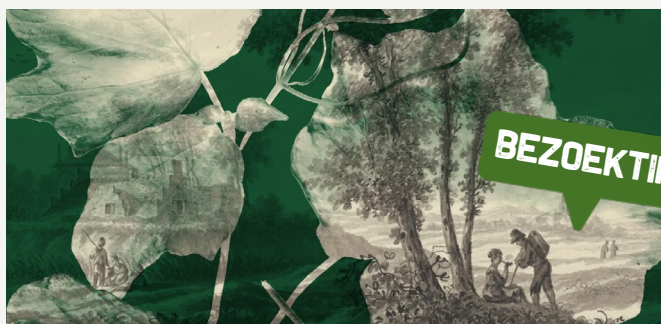

DOCUMENTAIRE –

3DOC – DE KLIMAATVERKENNER

Waarom gaan wij ervan uit dat het goed komt, terwijl de zeespiegel stijgt en grote delen van ons land onder zeeniveau liggen? Nicolaas Veul verkent de toekomst én gaat op zoek naar een plan B in de documentaire [De Klimaatverkenner](#).

BEZOEKTIP

EXPOSITIE – GETEKEND, DE NATUUR CENTRAAL MUSEUM UTRECHT

In een tijd waarin onze relatie met de wereld om ons heen steeds brozer lijkt, nodigt [Getekend, de Natuur](#) (11 oktober 2025 - 29 maart 2026) uit om terug te gaan in de tijd. In deze tentoonstelling wandel je door vier eeuwen geschiedenis waarin de relatie van de mens tot de natuur sterk is veranderd. Is de mens onderworpen aan krachten die groter zijn dan hijzelf? Kan hij de natuur overheersen? Of is hij zelf een onlosmakelijk onderdeel van al het leven op aarde en moet hij daarom luisteren naar wat de natuur te vertellen heeft?

COLOFON

HET GROEN KLIMAATPLEIN NETWERKBLAD WORDT GEMAAKT EN UITGEBRACHT DOOR TUINBRANCHE NEDERLAND EN DE GROENE DRUPPEL.

VRAGEN OVER HET KLIMAATPLEIN EN DE BEWEGING? Stuur een e-mail naar mirko@degroenedruppel.nl, brenda.horstra@tuinbranche.nl of corine.wijnen@tuinbranche.nl!

Copyright © 2025

Content & redactie: Tuinbranche Nederland & De Groene Druppel

Vormgeving en lay-out: De Groene Druppel

Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

FOTO COVER: Opening Groen Klimaatplein bij Remy Tuincentrum Goirle (foto: Remy Tuincentrum)

HET GROEN KLIMAATPLEIN NETWERKBLAD WORDT MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR DE PARTNERS VAN HET GROEN KLIMAATPLEIN:

